

Suurelehine aster 'Twilight'.

Kaunis aster 'Andeken an Alma Pötschke'.

Frikarti aster (*A. x frikartii*) õitseb hilisvest sügiskülmadeni. 5–8cm läbimõõduga korvõisikud on koondunud varre tipus kannastesse. Puhmiku kõrgus on u 70 cm, läbimõõt kuni 45 cm. Tuntuim sort on lavendelsiniste suurte õitega 'Mönch', mida on korduvalt auhinnatud.

Madal aster (*A. dumosus*) kasvab 20–40 cm kõrguse laia kompakitse puhmikuna, õitseb augusti teisest poolest külmadeni. Korvikute läbimõõt on 2–3 cm. Enamik sorte on saanud ristamiselt õieka astriga, mistõttu taimed on

Õieka aster 'White Ladies'.

kõrgemad, õied suuremad ning tihti pooltäidetud.

Üks varasemaid õitsejaid on suurte tume-karmiinpunaste õisikutega 'Jenny', veidi hilisem on puhassiniste pooltäidetud korvikutega 'Prof. Anton Kippenberg' (mõlemad 40 cm). Sama kõrged või veidi madalamad on lillakassinine 'Lady in Blue', purpurne 'Alice Haslam' ja tumeroosa 'Peter Pan'. Vaid 20–25 cm kõrgune on valgeõieline 'Apollo'.

Südajalehine aster (*A. cordifolius*) ehib aeda augusti teisest poolest külmadeni. Puhmik on 0,6–1,2 m kõrgune, läbimõõt 45–50 cm. Väikesed korvikud on koondunud umbes 25 cm suurtesse pöörisesse. Sordi 'Ideal' kahvatuvioletsetel õitel tumenevad putkõied vananedes pruunikaks, olles huvitavaks kontrastiks heledatele keelõitele. Sordil 'Silver Spray' on aga nii heleroosad kui lillakasvalgeid keelõisi.

Õieka astri (*A. novi-belgii*) sordid hakkavad tavaliselt õitsema septembri algul ja lõpetavad külmade saabudes.

TASUB TEADA

Kuidas kasvatada astreid

- Astrid võivad kasvada palju aastaid järjest ühel kohal, seetõttu jätkke neile piisavalt kasvuruumi.
- Rikkalikuks õitsemiseks vajavad nad päikeselist kasvukohta.
- Sügisel õitsejad istutage külma tuule eest varjatud paika, et õienupud jõuaksid puhkeda.
- Alpi- ja amellastrile sobib paremini kuiv kobe lubja- ja huumusrikas muld, teised liigid kasvavad hästi ka tavalisel aiakullal, mis pole liigniiske ega happeline.
- Kui puhmik on kasvanud liiga tihedaks (6–8 aasta järel) ja taim õitseb vähem, siis kaevake ta välja, tükeldage võimalikult väikesteks osadeks (igale tükile jätkke vähemalt üks kasvupung) ja istutage tagasi.
- Sügisel õitsevaid astreid paljundage kevadel, suvel õitsevaid liike võib jagada ka sügisel.
- Seemnetega saab paljundada alpi, suurelehist ning amellastrit, sest nende seemned jõuavad Eesti tingimustes valmida.

Korvikud on koondunud suurtesse pöörisjatesse liitõisikutesse. Sordid on kasvult enamasti alla meetri. Helesiniste tädisõitega 'Marie Ballard', tumeroosade pooltädisõitega 'Patricia Ballard' ja puhasroosa 'Lassie' on 90 cm kõrgused. Valgete tädisõitega 'White Ladies' ulatub aga 120 cm kõrguseni.

Kanarbikulehine aster (*A. ericoides*) õitseb septembris-oktoobris, teda kutsutakse ka sügismirdiks. Tal on kitsad teravatipulised tugevad lehed. Väikesed korvõisikud asetsevad varte tipus suurte rohkearvuliste kannastena. Sordil 'Erlkönig' on helesinakad ja 'Golden Spray' kollakad õied, puhmikute kõrgus 80–90 cm.

Kaunis aster (*Aster novae-angliae*) õitseb septembrist külmadeni. Korvikud koonduvad varte tippudes suurtesse pöörisesse. Sortide kõrgus on vahemikus 1,2–1,5 m. 'Andeken an Alma Pötschke' on lõheroosa, 'Barr's Blue' lillakassinine ja 'Purple Dome' tumelilla. Sordil 'Barr's Pink' on pooltäidetud säravroosad korvikud.